

Jakson II tiivistelmä

- Eurooppalaiset valtiot olivat hyödyntäneet Afrikkaa ja muita maanosia taloudellisesti rannikon tukikohdista käsin jo löytöretkistä lähtien.
- 1800-luvun lopussa Euroopan valtiot jakoivat Afrikan aiempaa tiukemmin siirtomaikseen. Tämän imperialismiin taustalla oli mm. nationalismista ja teollistumisesta johtunut suurvaltojen kilpailu.
- Imperialismi näkyi myös Aasiassa. Intia oli Ison-Britannian siirtomaa. Kiina ei joutunut suoraan siirtomaaksi, mutta monet valtiot hyödynsivät sitä taloudellisesti kauppakäyttönsä avulla. Japani pakotettiin avautumaan. Havaittuaan jääneensä tekniikassa jälkeen Japani uudisti mm. koulutustaan ja muuttui itse imperialistiseksi valtioksi.
- Imperialismi kasvatti Euroopan valtioiden valtaa.
- Wienin kongressissa 1800-luvun alussa oli sovittu valtioiden välisestä tasapainoperiaatteesta, jonka avulla yritettiin välttää sodat.
- Siirtomaista käydyt kiistat lisäsivät kuitenkin kansainvälisen politiikan jännitteitä ja vaikuttivat osaltaan maailmansodan syttymiseen.
- Myös Saksan yhdistyminen (1871) horjutti tasapainoa, sillä keskelle Eurooppaa syntyi uusi suurvalta.
- Balkanin kansallisuuskiistat sytyttivät lopulta sodan. Keskusvaltoihin kuuluivat mm. Saksa ja Itävalta ja ympäröivä Ranska, Iso-Britannia ja Venäjä.
- Ensimmäisessä totaalissa sodassa osapuolet käyttivät teollisen ajan uusia aseita.
- Yhdysvaltojen liittyminen ympäröivä valtoihin johti lopulta keskusvaltojen tappioon.
- Tärkeimpiä sodan seurauksia oli Saksan katkeroituminen Versaillesin rauhansopimukseen, jossa se julistettiin yksin syylliseksi. Tämä vaikutti myöhemmin toisen maailmansodan syttymiseen. Versaillesin rauhansopimuksessa Saksa tuomittiin/julistettiin yksin syylliseksi sotaan ja tämä vaikutti myöhemmin toisen maailmansodan syttymiseen.
- Sota ajoi Venäjän horjuvan keisarikunnan vaikeuksiin, mikä johti lopulta bolševikkien vallankumoukseen 1917. Maailman ensimmäinen sosialistinen valtio syntyi.